

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ2Α(ε)

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 24 Ιανουαρίου 2026
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Ovidius poëta in terrā Ponticā exulat. Epistulas Rōmam scriptitat. Epistulae plenae querelārum sunt. Rōmam desiderat et fortūnam adversam deplōrat. **Narrat de incolis barbaris et de terrā gelidā. Poëtam curae et miseriae excruciant. Epistulis contra iniuriam repugnat. Musa est unica amīca poëtae.**

.....

In eā civitatē, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis. **Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistrātus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.**

.....

Gaius Plinius Cornēlio Tacito suo salūtem. **Ridēbis. Ego tres apros ferōces cēpi. «Ipse?» interrogābis. Ipse. Ad retia sedēbam; erat in proximo non venabulum sed stilus et pugillāres; cogitābam aliquid enotabamque; etsi retia vacua, plēnas tamen cēras habēbam.** Silvae et solitūdo sunt magna incitamenta cogitatiōnis. Cum in venatiōnibus eris, licēbit tibi quoque pugillāres adportāre: vidēbis non Diānam in montibus sed Minervam errāre. Vale!

- A1. Να μεταφράσετε όσα τμήματα των αποσπασμάτων είναι γραμμένα με έντονη γραφή.

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- B1. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση για κάθε ερώτηση:
1. Η προέλευση του λατινικού αλφαβήτου είναι:
 - α. ρωμαϊκή
 - β. αιγυπτιακή
 - γ. ελληνική
 2. Κατά την προκλασική εποχή, το ρωμαϊκό πολίτευμα (*res publica*) έχει διαμορφωθεί ως ένα είδος:
 - α. «αριστοκρατικής βασιλείας»
 - β. «αριστοκρατικής δημοκρατίας»
 - γ. «αριστοκρατικής ολιγαρχίας»
 3. Οι Ρωμαίοι τραγικοί ποιητές της προκλασικής εποχής δείχνουν ιδιαίτερη προτίμηση στην:
 - α. τρωική θεματολογία
 - β. ρωμαϊκή θεματολογία
 - γ. αργοναυτική θεματολογία
 4. Δημιούργησε μια μυθολογική «αντι-Αινειάδα», τις *Μεταμορφώσεις* (*Metamorphoses*):
 - α. Οβίδιος
 - β. Βεργίλιος
 - γ. Βιτρούβιος
 5. Ο Οράτιος, ο πιο σημαντικός λυρικός ποιητής των Αυγούστειων χρόνων, συνθέτει το έργο:
 - α. Για την αρχιτεκτονική (*De architectura*)
 - β. Ωδές (*Carmina*)
 - γ. Για τη φύση των πραγμάτων (*De rerum natura*)

Μονάδες 5

- B2. Να συμπληρώσετε τα κενά, επιλέγοντας το κατάλληλο όνομα από την παρένθεση.

(Κικέρων, Έννιος, Κάτων, Λίβιος Ανδρόνικος, Οκταβιανός)

- α. Το 240 π.Χ. ένας Έλληνας από τον Τάραντα (Ν. Ιταλία), ο, ανεβάζει στη Ρώμη θεατρικές παραστάσεις με ελληνικά έργα διασκευασμένα στα Λατινικά.
- β. Ο βλέπει τον εαυτό του ως δεύτερο Όμηρο και συνθέτει ένα ιστορικό έπος (*Χρονικά–Annales*) σε δακτυλικό εξάμετρο, το μέτρο των ομηρικών επών.
- γ. Το αρχαιότερο πεζό λατινικό έργο που σώζεται ανήκει στον, που ήταν παθιασμένος με τα πατροπαράδοτα ρωμαϊκά ιδεώδη και καχύποπτος απέναντι στις ξένες επιρροές. Έχει τίτλο *Για τη γεωργία* (*De agricultura*).
- δ. Ο κύκλος των εμφυλίων θα κλείσει το 31 π.Χ. στο Άκτιο, στον Αμβρακικό κόλπο: ο υιοθετημένος γιος του Ιούλιου Καίσαρα, ο

....., θα νικήσει τον στόλο του πολιτικού του αντιπάλου, του Μάρκου Αντωνίου, και της βασίλισσας του ελληνιστικού κράτους της Αιγύπτου, της Κλεοπάτρας.

- ε. Ο ήταν ένας σημαντικός πολιτικός της εποχής του και ένας από τους μεγαλύτερους ρήτορες της αρχαιότητας.

Μονάδες 5

- B3.** Να αντιστοιχίσετε τις ελληνικές λέξεις της **στήλης Α** με τις λατινικές λέξεις της **στήλης Β**, με τις οποίες σχετίζονται ετυμολογικά.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. μίζερος	α. plenae
2. παρουσία	β. libertatis
3. πληθυσμός	γ. ceras
4. ελευθερία	δ. animus
5. κονσέρβα	ε. stilus
6. άνεμος	στ. sedebam
7. έδρανο	ζ. miseriae
8. στιλό	η. feroces
9. πάνθηρας	θ. servi
10. κέρινος	ι. est

Μονάδες 10

- Γ1.** Να αντιστοιχίσετε τη στερεότυπη Λατινική φράση της **στήλης Α΄** με τη σωστή απόδοσή της στη **στήλη Β΄**.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. carpe diem	α. λάθος μου
2. in medias res	β. στο μέσο της υπόθεσης ή της πλοκής
3. exempli gratia	γ. εκμεταλλεύσου τη μέρα
4. scripta manent	δ. παραδείγματος χάριν (π.χ.)
5. mea culpa	ε. τα γραπτά μένουν

Μονάδες 5

- Γ2.** Να χαρακτηρίσετε τη σημασία των στερεότυπων Λατινικών φράσεων ως **Σωστή (Σ)** ή **Λάθος (Λ)**.

	Σωστό	Λάθος
1. a priori : εκ των υστέρων		
2. A.C. (ante Christum) : (κατά λέξη: έτος Κυρίου) μετά Χριστόν (μ.Χ.)		
3. in memoriam : εις μνήμην, στη μνήμη κάποιου		
4. prima facie : εκ πρώτης όψεως		
5. vs. (versus) : εναντίον (κάποιου)		

Μονάδες 5

- Δ1. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι των παρακάτω συνεκφορών:
incolis barbaris: κλητική πτώση ενικού αριθμού
corpora nostra: αιτιατική πτώση ενικού αριθμού
apros feroces: γενική πτώση πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 6

- Δ2. **In ea civitate boni viri libenter leges servant:** στην παραπάνω πρόταση να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους στον άλλο αριθμό, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Μονάδες 6

- Δ3. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τους τύπους των αντωνυμιών που σας ζητούνται στο γένος που βρίσκονται και να αναγνωρίσετε το είδος τους.

	γενική ενικού	αφαιρετική πληθυντικού	είδος
tibi			
aliquid			

Μονάδες 6

- Δ4. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της Στήλης Α΄ με το κατάλληλο στοιχείο της Στήλης Β΄.

Στήλη Α΄	Στήλη Β΄
1. poeta	α. απαρέμφατο ενεστώτα
2. incitamenta	β. επίθετο
3. liberi	γ. αρσενικό ουσιαστικό α΄ κλίσης
4. errare	δ. ουδέτερο ουσιαστικό β΄ κλίσης

Μονάδες 4

- Δ5. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

exulat:	α΄ πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού
deplorat:	β΄ πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα
habebam:	γ΄ πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα
videbis:	γ΄ ενικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα
sunt:	απαρέμφατο ενεστώτα

Μονάδες 5

- Δ6. Να γραφούν τα ζητούμενα ρηματικά πρόσωπα οριστικής Ενεστώτα, Παρατατικού και Μέλλοντα του ρήματος **possum**.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας
β΄ ενικό	α΄ πληθυντικό	γ΄ πληθυντικό

Μονάδες 3

- E1. **poeta, plene, in legibus, cogitationis:** Να αναγνωριστούν πλήρως συντακτικά οι παραπάνω λέξεις των κειμένων. Να υποδείξετε ποια λέξη προσδιορίζουν.

Μονάδες 4

- E2. **fortunam adversam:** να μετατραπεί ο επιθετικός προσδιορισμός σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση.

Μονάδες 3

- E3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία λατινική λέξη της **στήλης Α** με μία επιλογή από τη **στήλη Β**, ανάλογα με τον συντακτικό τους ρόλο.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. barbaris	α) ομοιόπτωτος προσδιορισμός β) ετερόπτωτος προσδιορισμός
2. poetae	
3. libertatis	
4. magna	

Μονάδες 4

- E4. **Gaius Plinius Cornelio Tacito suo salutem:** να εντοπίσετε στην πρόταση τον όρο που εκφράζει αυτοπάθεια (**1 μονάδα**), να χαρακτηρίσετε το είδος της αυτοπάθειας (**1 μονάδα**) και να δικαιολογήσετε γιατί έχουμε αυτό το είδος αυτοπάθειας (**2 μονάδες**). Ύστερα να αντικαταστήσετε με τον κατάλληλο τύπο αντωνυμίας, ώστε να δηλώνει κτήση χωρίς αυτοπάθεια (**1 μονάδα**).

Μονάδες 5

- E5. **esse:** να δηλώσετε το υποκείμενο του απαρεμφάτου και να δικαιολογήσετε την πτώση του.

Μονάδες 2

- E6. **in montibus:** να μετατρέψετε τον εμπρόθετο προσδιορισμό στάσης σε τόπο ώστε να δηλώνει την κίνηση σε τόπο, αλλάζοντας ταυτόχρονα και την πρόθεση.

Μονάδες 2